

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammik. 3 - Wed. Jan. 3, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 1

50 cents

Finnairilla sata miljoonaa matkustajaa

Finnairilla ylittyi joulukuun lopulla sadan miljoonan matkustajan raja. Lentoyhtiön ensimmäinen matkustaja lensi vuonna 1924 Helsingistä Tallinnaan silloisen Aercon koneella.

Kymmenentuhannen matkustajan raja ylittyi vuonna 1938. Sadastuhannes matkustaja puolestaan lensi olympiavuonna 1952.

"Finnair ei tällä kertaa muista yhtä ja ainoaa matkustajansa, vaan sadan miljoonan rajan ylityssä saavat kaikki juhlapäivänä sinivalkoisilla

sivillä matkustavat kotimaisen suklaalevyn. Sen ympärille on kääritty merkkitaipaleesta kolmella kielellä kertova nauha. Merkkipäivä tuodaan esille myös kuulutuksissa ja lentojen tarjoilussa, kertoi tiedotuspäällikkö Usko Määttä.

Juuri päättyneen tilivuoden aikana konsernin lentoyhtiöiden matkustajamäärä on seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana eli huhti-lokuussa kasvanut 10.4 prosenttia ja oli marraskuun alussa 3.58 miljoonaa.

Presidentti Martti Ahtisaari: Suomi ei havittele salaa Naton jäseneksi

Presidentti Martti Ahtisaari torjuu pitkin syksyä velloneet erilaiset epäilyt, arvelut ja pelot, että Suomea oltaisiin vaihtamassa kansan selän takana viemässä läntisen sotilasliiton Naton jäseneksi.

Presidentin mukaan Suomi ei osallistu Bosnian sotilasoperaatioon sen vuoksi, että se voisi lähentyä Natoa ja opetella sen tapoja.

Ahtisaari arvioi, ettei Suo-

mella ole mitään tarvetta haakeutua Naton jäseneksi ainakaan hänen nykyisen presidenttikautensa aikana. Kausi päättyy vuonna 2000.

Viikko sitten pidetyissä Venäjän parlamenttivaaleissa Ahtisaari näkee vain myönteisiä piirteitä. Häntä ei huolestuta edes sellainen mahdollisuus, että vaalien voittaja, kommunistijohtaja Genadi Zjuganov valittaisiin Venäjän presidentiksi.

Presidentti Ahtisaari uudenvuodenpuheessaan: Työttömyys nujerretaan

Presidentti Martti Ahtisaari uskoo, että käänne Suomen työttömyyden nujertamiseksi on käsillä. Hän muistutti perinteisessä uudenvuodenpuheessaan, että tehdyt raskeat taloudelliset ratkaisut alkavat vaikuttaa viiveellä.

Ahtisaari pahoitteli, että vielä valtiontalouden määrätietoinen vakauttaminen, korkotason merkittävä alentaminen enempää kuin kaksi-vuotinen tulossopimukseen eivät ole näkyneet työllisyyden kohentumisena.

Ahtisaari perusteli, että Suomen julkisessa taloudessa on ollut pakko tehdä kipeitä menojen supistuksia. Suomalaiset ovatkin hänen mielestään osoittaneet kiitettävää todellisuudentajua. Hän korosti, että jos maltti säilyy ja kansantalous saadaan yhteisiin ponnistuksiin kestäväksi kasvu-uralle, ei lähivuosina ole enää tarpeen tehdä uusia merkittäviä leikkauksia.

Hallitus sai Ahtisaareilta heti puheen alkajaisiksi myönteistä palautetta. Hän mainitsi, että heti eduskunta-vaalien jälkeen maahan voitettiin muodostaa laajapohjainen enemmistöhallitus. Hallitus on hänen mielestään toiminut yksituumaisesti ohjelmansa toteuttamiseksi.

Presidentti huomautti, että työttömyysongelman ratkaise-

Presidentti Ahtisaari

Raivaajan arkiston kuva

misessä avainasemassa on uusien työpaikkojen luominen. Tämän lisäksi olisi ennakkoluulottomasti käytettävä hyväksi työvuotottelujär-

jestelmää ja nykyistä monipuolisempia työaikamalleja. Tässä hänen mielestään myös ammattiyhdistysliikkeellä on tärkeä tehtävä.

Euroraha ei kiinnosta suomalaisia

Puolet suomalaisista vastustaa siirtymistä yhteiseen euroraahan. Suhtautuminen yhteisvaluuttaan on kuitenkin muuttunut myönteiseen suuntaan: puoli vuotta sitten kannattajia oli 31 prosenttia, nyt 38 prosenttia. Eurorahaa kannattavat etenkin opiskelijat, toimihenkilöt ja yrittäjät.

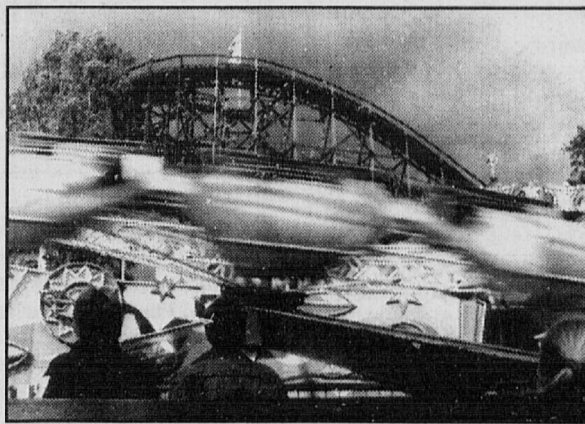
Asiaa selvitettiin mielipidekyselyllä, jonka Helsingin Sanomat tilasi Suomen Gallupilta.

Suomen mahdollinen jäsenyys Natossa ei saa kannatusta. Joulukuussa tehdyssä kyselyssä 65 prosenttia oli jäsennyttä vastaan. Kannattajia oli 23 prosenttia.

Kansainvälinen huvipuistoalan järjestö IAAPA on myöntänyt vuoden 1995 kunnianpalkinnon Linnanmäen huvipuistolle. Perusteena on poikkeuksellisen ansiokas toiminta lastensuojelun tukemiseksi.

Lasten päivän säätöön omistama huvipuisto kerää toiminnallaan varoja perustaja-järjestöjensä lastensuojelutyöhön.

Palkinnon vastaanotti Yhdysvalloissa New Orleansissa järjestetyssä gaalaillassa Lasten päivän säätötoimiston johtaja Kalle Justander. Juhlan jääshowssa esiintyi päätähtenä suomalainen Oula Jääskeläinen. Tilaisuus liittyi IAAPA:n messu- ja kongressitapahtumaan, jossa oli

Linnanmäen saamaa palkintoa ei kovin usein Eurooppaan myönnetä.

Linnanmäki saanut arvostetun kunnianpalkinnon

yli 20,000 osanottajaa kaksita maanosista.

"Palkinto tuli täytenä yllätyksenä, enkä tiennyt siitä

etukäteen. Tunne oli aivan mahtava, kun monituhattaisen yleisön edessä marssin ottamaan sitä vastaan", kertoi toimitusjohtaja Justander.

"Tapahtumassa herätti tavattoman paljon huomiota se, kuinka paljon suomalainen Lasten päivän säätö on tukenut lastensuojelutyötä. Pelkästään rahana lastensuojelutyöhön on jaettu parisataa miljoonaa markkaa. Lisäksi säätö tuo vuosittain kymmeniä tuhansia lastenkotilapsia sekä vammaisia ja sairaita lapsia huvipuistoon", hän totesi.

Maailmassa on tuhansia huvipuistoja, eikä kyseistä palkintoa ole saatu aiemmin Suomeen. Eurooppaan jaettuna se on erittäin harvinaisen.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 4-7

• Paavo Nurmi centennial coming up in 1997

• Finnish Americans or Finns in America?

• Anyone for a New England FinnFest USA '98?

• Project 34 now on internet

From the desk of Stig Häggblom:

Historiallinen totuus on se, että Suomea ja suomalaisia on pitänyt kiinnostaa se, mitä Venäjällä tapahtuu.

Niin nytkin, kun joulukuussa käytiin duman eli sikäläisen parlamentin vaalit. Kun päästään ajassa puolisen vuotta eteenpäin on Venäjällä toiset hyvinkin mielenkiintoiset vaalit. Silloin päätetään kenestä tulee Venäjän seuraava presidentti. Tai pysyykö Boris Jeltsin vallassa?

Venäjällä on nykyisin reippaasti yli sata miljoonaa äänioikeutettua ja osallistuminen vaaleihin oli yli kaiken odotuksen. 63 prosenttia kansasta äänesti. Se on hyvä luku. Ennako-odotukset olivat vain 45-47 prosentin luokkaa.

Tämä oli toimivan demokraatian tunnusmerkki, itse asiassa parempi kuin yleensä esimerkiksi USA:ssa. Hyvä jos täällä saa vähän yli puolet kansasta liikkeelle.

Duman kaikki 450 paikkaa tulivat tietenkin täytetyksi, mutta useimmat puolueet eivät saaneet edustajia, koska eivät pääseet yli viiden prosentin kynnyksen. Tämä on vaatimus. Muutamat puolueet jäivät harmillisen vähän tuosta viidestä prosentista ...

Kommunistit voittivat vaalit! Veivät yli 22 prosenttia kaikista äänistä.

Onko tämä merkki siitä, että Venäjä palaa vanhaan systeemiin ja vanhaan komentoon? Ei, näin ei ole.

Vanhassa Neuvostoliitossa, missä kommunistipuolue määräsi kaiken ja vastasi kaikesta, oli systeemin romahdusta 19 miljoonaa jäsentä kommunistipuolueessa. Se oli ehkä suuri luku, mutta ei ihmellinen maassa, missä oli

yli 250 miljoonaa asukasta.

Nykyisin uudelleen järjestetyssä kommunistipuolueessa Venäjällä on jonkin verran yli 600,000 jäsentä.

Kommunistit ottivat äänensä etupäässä vanhemman polven ihmisiltä, jotka ovat 90-luvulla menettäneet eniten. Eläkeläiset ovat tämän päivän Venäjällä onnettomassa asemassa, kun rahan arvo on kuihtunut olemattomaksi. Näin äänestämällä toivovat saavan jotakin takaisin.

Eläkeonglema olisi saatava kuntoon.

Vladimir Zjirinovskij, kovääninen poliittikan tekijä, joka on mm. suurellessti luvannut liittää Suomen uuteen Venäjään, pääsi läpi mutta menetti paljon ääniä edellisten vaaleihin verrattuna.

Vladimirin aika huipulla on mennyt, niin veikataan, mutta paljon on epävarmuutta nähtävissä Suomen suuressa naapurimaassa.

Vladimir Zjirinovskij sai vuoden 1993 vaaleissa enemmän ääniä kuin kommunistipuolue nyt, mutta menetti joulukuun vaaleissa puolet aikaisemmasta tuestaan.

Lähes samaan vaalitulosseen kuin Vladimir pääsi Viktor Tjernomyrdinin puolue, jolla on repäisevä nimi, "Kotimme Venäjä"; noin kymmenen prosenttia annetuista äänistä.

Kaiken kaikkiaan vaalit saivat hyvät lausunnot ulkomalaisilta tarkkailijoilta. Maan demokratia ontuu, koska se on niin uutta, mutta se toimii ja herättää odotuksia.

Miten sitten toimii maan presidentti, se on toinen asia.

Suomen naapurin vaalit

Venäjän vaalit - silmät ummessaako? No, ei nyt sentään; rohkaisevatkin puolla oll, pädtelee Stig Häggblom tässä viikkopalstassaan.

Ei tuntuisi realistiselta ajatella, että USA:n Bill Clinton viettäisi aikaansa kuukausikaupalla sairaalassa kaikelta julkisuudelta poissa, kuten Boris Jeltsin nyt tekee.

Viime vuosien kehitys Venäjällä on selvästi näyttänyt sen, että presidentti on tärkeä

henkilö valtion johdossa. Ei auta sairasteleminen.

Duma eli parlamentti ei saa helpolla hallitusta erotetuksi, mutta presidentti saa. Ja presidentti voi hajoittaa parlamentin ja julistaa uudet vaalit toimitettavaksi. Mikäli köyden veto parlamentin ja presi-

dentin välillä kiristyy, parlamentti ei kuitenkaan kovin helpolla pysty istuvaa presidenttiä horjuttamaan.

Näin voisikin ennustaa, että ensi kesäkuun presidentin vaalit Venäjällä asettaa maan uuden demokraatian varsinaiselle koetukselle.

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1995: \$14,219.71 + 200 FIM

Merry Christmas

Mimmu M.A. Hartiala-Sloan, Harvard, MA ... \$100.00

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Carol Pärssinen, Arlington, MA \$25.00

Barry Wysonin muistolle

Ray & Ina Sliwinski, Lantanä, FL \$10.00

Vanhempiensa Olga & Anton Waren muistolle

Aune Riihimäki, Braintree, MA \$50.00

Toivo Wainosen muistolle

Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Viisi Raivaaja Publishing Companin osaketta

Fabian Raatikaisen kuolinpesä, Amy L. Souliere, toimeenpanija, Lunenburg, MA \$15.00

Suurkiitos katkille vuoden 1995 aikana lahjoituksia tehneille! Kiitos tuestanne Raivaajan huomioidessa 90-vuotista toimintaansa!

Vuoden 1996 tukemisrahasto alkaa nyt!

Lähetäkää lahjoituksenne tänään
ja niin usein kuin voitte sen tehdä!

Exchange rate

December 29, 1995
1 Finnish mark = US \$.2282
1 US \$ = 4.3826 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Tammikuun 3 p., Elmo,
Elmer
Tammikuun 4 p., Ruut
Tammikuun 5 p., Lea, Leea
Tammikuun 6 p., Harri
Tammikuun 7 p., Aukusti,
Aku, August
Tammikuun 8 p., Hilppa,
Titta
Tammikuun 9 p., Veikko, Veli
Veijo
Tammikuun 10 p., Nyyrikki
Tammikuun 11 p., Kari, Karri
Tammikuun 12 p., Toini
Tammikuun 13 p., Nuutti
Tammikuun 14 p., Sakari,
Saku
Tammikuun 15 p., Solja
Tammikuun 16 p., Ilmari,
Ilmo

Liisa Ihmemaassa

SINI HARJUNMAA
HOLDEN, MA

Pikkuinen Senja Poikala talusteli Anjalankosken kylätietä ja haavelli. Erilaiset ruokakulttuurit olivat kiinnostaneet tyttöä jo vieläkin pienemmässä pitäen ja luonnollinen valinta opinnoille oli Kymenlaakson Kotitalousopisto Orimattilassa.

Tomera tyttö oli matkustellut jo Eurooppaa ristiin rastiin, mutta nyt olivat mielessä kaukaisemmat, tutkittomat maat. Senja oli aina ollut seikkailunhaluinen, eikä aikunut hautautua nuoruutensa parhaiksi vuosiksi kotikyliin.

Muutama kotitalouden ja hotellin- ja ravintola-alan diploma taskussaan Senja oli valmis valloittamaan maailmaa. Valmistuttuaan hän otti vauhtia ja työkokemusta Kymenlaakson Osuusmeijerin henkilökunnan lounasarvintolan emäntänä usean vuoden ajan, kunnes suuri maailma avasi sylinsä.

Helsingin Sanomista Senja löysi työpaikkailmoituksen, jota ei mitenkään voinut ohittaa; Postipankin Tokion konttorin johtajaksi lähtevä **Annikki Saarela** haki tulevaan edustuskotiinsa pätevää keittiöhengengetärtä, joka olisi valmis loihittamaan niin arkiruuat nelihenkiselle perheelle, kuin mahdolliset edustusateriatkin tärkeille vieraille. Paikka oli houkutteleva ja hakijoita tietenkin lukematon määrä.

Tehtävään valittiin lopulta papeiden ja henkilökohtais-

ten haastattelujen jälkeen Senja. Tyttö itse oletti vahvimmaksi puolekseen mieluukuvituksen tai rohkeuden. Me asiaa paremmin tuntevat tiedämme, että Senjalla ei myöskään mene sormi suuhun hullummassakaan tilanteessa. Oli haaste mikä tahansa, tyttö käärii hihansa ylös ja ryhtyy pontevasti toimeen. Ja useimmiten myös onnistuu.

Alku aina hankala

Työluvan saaminen Japaniin oli vaikeaa. Paikalliset viranomaiset eivät voineet käsittää, miksi kokin palkkaa ei voitu antaa japanilaiselle. Moneen kertaan hakemus palautettiin, kunnes viranomaiset lopulta uskoivat että suomalaisen ruuan valmistamiseen tarvitaan suomalainen.

Työ Japanissa oli heti täyttä toimintaa alusta lähtien. Tuskin oli Senja ehtinyt matkailukkujaan purkaa, kun piti jo valmistella edustusillallinen suomalaisille ministeritason vieraille.

Upouudesta paikasta puuttui suurin osa huonekaluista ja keittiötarvikkeista, jotka olivat vielä matkalla Suomesta Japaniin. Häkeltymättä ja järjestelmällisesti Senja alkoi kuitenkin hoitaa tehtävänsä ja sanomattakin on selvää, että kaikki meni hyvin.

Kaksi vuotta Japanissa oli Senjalle kovan työn lisäksi loistavaa oppiaikaa. Tyttö oppi tuntemaan niin erilaisen maan kulttuurin ja tapoja, jopa kieltä.

Vapaa-aikoihin Senja tietosi taskurahoja Tokion

suurlähetystön sihteerin Pertti Harvolan kotona suunnitellen ja valmistellen illallisia ja buffet- ja koktailkutsuja Tokion suomalaiselle, japanilaiselle ja kansainväliselle yhteisölle.

Ahdas suurkaupunki

Harvaanasutusta maalaiskylästä tullee Tokio oli vaikuttava kokemus. Väkiluvultaan kaksitoistamiljoonaisessa suurkaupungissa tuntui ihmisiä olevan kaikkialla.

Senjalle jäi erityisesti mieleen ahtaus maanalaisessa metrossa. Jos jäi odottelemaan tyhjempää vaunua, sai odotella sitä ikuisesti. Ihmistä oli niin paljon, että jokaiseen metrovaunuun heittä oli sananmukaisesti tungettava sisään.

Sama ahtaus tuli esiin yllättäen Atamissa, Tyynen Meren rannalla, jossa kaikki japanilaiset tuntuivat harrastavan sukellusta. Samalla rannalla saattoi olla jopa viitisensataa innokasta sukeltajaa. Tietenkin siellä oli joukossa myös Senja. Sukeltajien ruuhkassa piti varoa, ettei saanut naapurin räpylästä nenilleen!

Ainutlaatuisia kokemuksia

Nopeasti Senja oppi suorittamaan päivittäiset ruokaostoksensa eräältä kaupungin valtavista kalatoreista (*Tsuki-ji*) ja tekemään sopimuksen tietyn kauppiaan kanssa jokapäiväisistä ostoksista. Japania oli pakko oppia, sillä torikauppiat eivät suinkaan olleet englanninkielen taitoisia. Ei liikennepoliisikaan, sen Senja oppi myöhemmin.

Toinen mieleenpainunut asia Japanin ajalta olivat maanjäristykset. Senjakin joutui niitä kokemaan muutaman. Järistyksen alkaessa oli suojauduttava. Pahin Senjan kokema järistys oli 6,5 Richterin asteikossa. Onneksi mitään ei sattunut.

Tokion alueella vakuutusyhtiöt vaativat turvallisuussyistä, että mitään irrallisia huonekaluja, kuten kirjahyllyjä tai riippuvia valaisimia ei saanut olla. Tämän vuoksi kirjahyllyt oli upotettu seinän sisään ja valaisimet kattoon.

Japanin aikanaan Senja myös käytti tilaisuutta hyväkseen nähdäkseen maailmaa. Kuukauden kestäneellä kesälomallaan tyttö matkusti Indonesiaan ja tutustui sikäläiseen kulttuuriin, jossa mm. ateriat syötiin banaaninlehdiltä.

Toisen lomansa tyttö teki Filippiineille, jossa nautti täysin siemauksin syvänmeren sukelluksesta. Filippiineille Senja matkusti ensin lentokoneella Manilaan. Tarkoituksena oli päästä mahdollisimman syvälle sisälle maan aitoon elämään. Manilaasta matka taitui bussilla, ja kun pitimmälle ei enää päästy, otettiin kulkuneuvoksi mopo sivuvaunuineen. Sivuvaunussakin

Senja Poikala poikansa Henryn kanssa Maynardin kotinsa ovelta.
Kuva: Sini Harjunmaa

matkaten Senja nautti lomastaan täysin siemauksin.

Maailmanmestarin matkassa

Kaksi vuotta kestänyt vaihderikas ja opettavainen aika Japanissa päättyi ja Senja palasi monta kokemusta rikkaampana takaisin kotimaahansa. Suomeen tultuaan hän sai yllättäen puhelinsoiton, jollaista tuhannet suomalaistyöt olisivat voineet vain uneksia; Formula I autojen maailmanmestari **Keke Rosberg** tarjosi työlle yksityisen kokin palkkaa.

Rosberg oli pyytänyt suomalaista ravintola-alan asiantuntijaa suosittelemaan pätevää henkilöä tehtävään ja tämä ehdotti siihen Senjaa. Tarjous oli tietenkin ainutlaatuinen, mutta tarkkana tyttönä Senja halusi harkita asiaa.

Pari viikkoa asiaa mietittyään tyttö vastasi Rosbergille myöntävästi. Kokemus Japanin ajalta oli rohkaiseva, sitäpaitsi Senjan periaate oli, ja on edelleenkin, että kyllä suomalainen pärjää. Jos haluaa jotain erityistä elämältään on pakko itse tarttua toimeen.

Seuraavat puolitoista vuotta olivat Senjan elämässä hyvin vauhdikasta aikaa. Tehtäväkuvaan kuului kilpa-ajoyhteisön ja sponsoreiden illallisten ja kutsujen suunnittelu ja toteutus. Senja sai toimia tehtävässään hyvin itsenäisesti.

Maailmanmestarin, kuten

hänen joukkonsakin elämä oli hyvin liikkuvaa. Kesät vietettiin Baleaareihin kuuluvalla Ibizan saarella Välimerellä. Talvet asuttiin Rosbergin toisessa asunnossa Zell-am-Seeissä Itävallassa ja muu aika vuodesta Rosbergin virallisessa kotipaikassa, Monte Carlissa Monacossa.

Maailmanmestarista tyttöllä on vain hyvää sanottavaa. Senjan maailmankuva avartui entisestäänkin, kun perhe matkusteli omalla loistojahdilla jopa Tunisiaan asti.

Paluu takaisin

Viisaana tyttönä Senja ei ole polttanut siltoja takanapäin.

"Koskaan ei pidä sanoa lopullisesti ei. Et sie voi tietää, mitä huomen tapahtuu".

Niinpä kuullessaan entisen emännän palkkansa olevan jälleen avoinna, Senja päätti jättää vauhdikkaan suuren maailman ja palata takaisin juurilleen Kymenlaakson Osuusmeijeriin. Täältä Senja sitten muutaman kuukauden kuluttua siirtyi nykyiseen toimeensa Anjalankosken Enso-Gutzeitin palvelukseen.

Enso-Gutzeitin ruokalanjohtajana Senjalla on ollut mieluista ja mielenkiintoista työsarkaa. Eipä ole kummallista puuttunut siltäkään suunnalla.

Pilke silmäkulmassa Senja kertoo tapauksesta, jolloin eräs yhtiön hallituksen jäsen oli tulossa tärkeälle liikelou-

jatkuu sivulla 10

Senja esittelemässä Japanista tuomaansa silkkipimonoa.

Kuva: Sini Harjunmaa

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Centennial of legendary king of runners in 1997****Paavo Nurmi**

by John O. Virtanen

The newly emerging nation of Finland declared her hard-earned independence from Russia in 1917. In 1920, Finland had her first Olympic team under the Finnish flag. There can be no doubt about the certainty that Finnish athletes brought to Finland world recognition by their athletic achievements. General Douglas MacArthur, the president of the United States Olympic Committee at the time, said, "a nation's fibre is determined by that nation's performance on the field of Olympic competition."

Among Finnish athletes who dominated their sports was an incredible runner, Paavo Nurmi. His achievements were extraordinary. He ran Finland and into world recognition. His name still made headlines in 1994 in the United States of America.

Paavo Nurmi won the following medals in three Olympic Games:

1920 Antwerp Olympics: Silver medal 5,000 meter run; Gold medal, 10,000 meter run; Gold medal 10,000 meter cross-country team race.

1924 Paris Olympics: Gold medal 1,500 meter race; Gold medal 5,000 meter run; Gold medal 10,000 meter cross-country race; Gold medal 10,000 meter cross-country team race; Gold medal 3,000 meter team race.

1928 Amsterdam Olympics: Gold medal 10,000 meter run; Silver medal 5,000 meter run; Silver medal 3,000 meter steeplechase.

During the years of 1914-1934, Paavo Nurmi participated in 364 races and won 277 runs. He took second place in 17 runs, third place in six runs, fourth place in three runs, 5th place in two races, sixth place in one run and break off in four races. Nurmi made a world record in every distance from the 1,500 meter to 20,000 meter as well as in a one-hour run.

"No one seeing Nurmi's running style can ever forget him. His running rhythm was his endurance secret beyond all movement and mathematical use of times," said Avery Brundage, president of the AAU.

Paavo Nurmi's first American tour was in 1925. He was invited to America by the Finnish-American Athletic Club, members of which individually financed his travel from Turku to New York. Hugo Qvist, president of the FAAC was his manager and adviser.

He ran over fifty-five races from January 6 to May 26 in twenty-one different American and Canadian cities from New

Paavo Nurmi on the track at Crocker Field, Fitchburg (MA) in 1925. Photo by Aarne Parker (1902-1995).

York to Los Angeles and San Francisco. In addition, he booked exhibitions at universities, high schools and army training centers. He broke the tape, the winner 53 times, and made 35 official and unofficial world records. During the two-night competitions in the Los Angeles Coliseum, Nurmi drew over 90,000 spectators to see him run.

Paavo Nurmi created a new image for the American indoor running games which had not been popular for the past two decades. Someone like Paavo Nurmi was needed to make and to elevate a new image for the world of running.

Paavo Nurmi was invited to race again on American tracks in 1929, and once again, he was a king of runners. On June 18, 1929, five days after his thirty-second birthday, he arrived at Turku - a battle-scarred track veteran who was

seemingly incapable of hanging up his spikes. That one last goal still shimmered on the horizon: a gold medal in a marathon at the Los Angeles Olympics in 1932.

He began the 1932 season by winning exceptionally long cross-country races. "He ran with uncommon beauty and a light stride, and he didn't even exert himself," said one of those who followed him.

On May 16, Nurmi surprised all of Finland by getting married. The short marriage resulted in a son, Matti.

Nurmi was a member of the Finnish Olympic team for the 1932 Los Angeles games and prepared to win the Olympic marathon and 10,000 meter races and to bring home two gold medals.

Nurmi's popularity was as high as ever in the United States. He was a door-opener for the Finnish team which

was given royal treatment from coast to coast. New York mayor Jimmy Walker greeted them officially on the steps of city hall where Nurmi made his famous radio speech consisting of two words: "Thank you."

In Los Angeles, it seemed that only the Finnish athletes were invited to the Hollywood film studios where Nurmi and his teammates were photographed with the stars.

IAAF president, J.S. Edström, a Swede, wanted Nurmi to be suspended from amateur status and forced Nurmi to watch the Tenth Olympiad Games from the audience.

Prior to his dismissal Finnish newspapers had expressed the nation's outrage. One banner headline read: "If you win, Edström, it is a Phyrhic Victory."

Edstrom's controversial -

and wrong - decision has created regrettable newspaper headlines ever since and the world presses have been on Finland's side.

The Winter War with Russia broke out in November, 1939. Nurmi boarded up his retail operation shop against bombs. On January 24, 1940, he departed for the United States on a goodwill and fund-raising trip. He traveled on the *Bergensford* out of Bergen, Norway. With him was young and eager Taisto Maki, the latest Finnish running ace.

Once again, Nurmi was greeted by a crowd and given an official motorcade to city hall where New York's rotund and charismatic mayor Fiorello LaGuardia formally welcomed him and Taisto Maki. During the motorcade, money was thrown to the street below from high-rise building windows.

The pair covered the United States by air from coast to coast and back again. Nurmi took the serious purpose of the trip to heart. When chided by reporters for being especially grim, he responded, "It's no time for any Finn to laugh."

Maki participated in many indoor races, and while he broke many of Nurmi's American indoor records, he said, "I don't feel right doing that."

"Don't worry. Think of me as Russian," Nurmi responded.

With the athletic world's interest focused on Helsinki, the site of the 1952 Olympics, it was natural that the center of attention be Paavo Nurmi. A steady stream of old friends, athletes and reporters visited his haberdashery, buying the "Helsinki 1952" souvenir ties.

Nurmi was selected to carry the Olympic torch. When interviewed by Arthur Daley in the United States in 1964, Nurmi said that carrying the torch in Helsinki in 1952 was the greatest moment of his career.

In 1964, Nurmi was back in America attending the B'nai B'rith annual banquet for past and current athletes. Joining him at the Boston Sheraton Hotel was the hero of the 1936 Berlin Games, Jesse Owens, looking fit and dapper.

Owens gave a speech and then introduced Nurmi who said a few words and concluded, "When I raced here in the long, long ago, they called me 'The Silent Finn'. In memory of this, I will now sit down. But I say thank you, thank you all."

In New York, Owens and

turn to NURMI page 6

Taking a bow at the Finnish Embassy was Heikki Saari who led the Teekkart Choir in the memorable concert at Mechanics Hall at the 1984 FinnFest.

Finnish Americans or Finns in America?

photos by Roy Helander

ROY HELANDER
MAYNARD, MA

The past few months have found me attending a variety of New England events and I have again witnessed the great differences in the organizational makeup of Finnish America today. From FinnFun to the Finnish Embassy to dinner in Boston to Christmas in Bedford, Arlington and in Littleton; that has been my itinerary.

FinnFun

When a group of second or even third generation Finnish Americans get together for FinnFun as they have done for three years, it results in comparing notes on trips to Finland, in exchanging basic greetings in Finnish to the best of one's ability, in shopping for souvenirs and Finnish-American Americana at a tori, in looking through newsletters and scrap books of the various clubs and dancing. The attempts at sing-alongs is limited to the old tunes that were drummed into the mind at weekly dances in the distant past.

The slide show of her Finland trips by Anita Smiley was excellent, going back to the Finland that I got to know in the '50s and often since. It moved with speed and intelligent comment.

The whole affair was well planned, the food was excellent, the facilities good after the initial shock of scattered housing, the door prizes tasteful and frequent. It was a sort of poor man's FinnFest for New Englanders who happened to be interested in things Finnish, either through heritage or marriage. I await to see if Robert Selvala's visit bears fruit.

Finlandia Foundation-
Boston
On the trip back from Bethel

I drove on to the fund raising dinner in Arlington. The menu was modern Finnish, I guess, with familiar things like cabbage rolls and salad, but somehow they did not taste like the ones that mother used to make. New spices have entered Finnish cuisine since the days of whole allspice, bay leaves and cardamom which were all that the first generation used in addition to salt and pepper. The delectable cream of mushroom soup with all the new varieties that are now available was superior. The great dessert served with good strong coffee after a breather of a concert by two Longy School students were a great conclusion to a fine afternoon.

The Boston chapter, founded by second generation Finnish Americans, differed slightly from the other such organizations only in that its location provided a steady stream of visiting scholars and artists whose presence on our programs were uplifting. It was only 10 or 15 years ago that leadership of the group has been in the hands of the more recent arrivals from Finland and everything from activities to the coffee table has taken on a much more modern Finnish slant.

I was amazed to read in the Finnish press a story on plans to procure a Finnish-speaking clergyman to serve the New York and Washington areas where the number of Finns residing there is said to be 4,000. These in large part are all college-educated professionals to who English is only one of several languages that they speak, many here with families but only on temporary assignments. They travel back and forth to Finland regularly for vacations and business. They can be found around all major U. S. cities and universities. These people are not interest-

ed in existing Finnish American organizations for they do not require the "ties that bind" as we do.

Many of the Boston chapter folks are in the same category. The majority of the wives of American men have been here for a number of years but are not interested in American citizenship. They remain citizens of Finland.

The Embassy Tour

Announcement of the Washington trip was made at the FinnFun weekend and my wife and I were the first to sign up. The trip was typical of any bus tour arranged by a travel agency. They did their best to provide an interesting tour for the average tourist, but had to fight things like a less than modern bus with terrible toilet facilities, VCR and tape machines that did not work and a driver who did not believe in maps. Elly, the hostess, known to us from previous trips, did her best to keep us entertained.

turn to FINNISHpage 6

St. Mary's shades Sacramento in overtime

In a basketball game that ran into overtime, freshman Stacey Berg scored a team-high 22 points as the Saint Mary's University Lady Gaels of Moraga (CA) edged out Sacramento State University, 70-67.

Kelly Parkinen was second highest scorer for SMU with 17, and again proved her 3-pointer skills, hitting for three of the long ones in five attempts. She also led the Gaels in rebounds with 10.

St. Mary's now stands at 8-1 for the season. After having their five-game season-opening winning streak snapped by the University of Oregon 78-62 on Dec. 16, the Gaels

Finnish News Digest

Record number of Finland art awards

A record number of awards went to 28 accomplished creative and performing artists as recipients of the 'Suomi' or Finland Art Awards were announced December 15th in Helsinki. The Finland Award was established a few years ago to replace the National Awards.

In its new form, the award is divided into three categories: the Finland Awards (100,000 FIM each) for the most accomplished artists, the Finland Awards for Young Artists (90,000 FIM), and the awards given by the Central Commission of Art and the National Arts Commissions (25,000 - 50,000 FIM).

The main Finland Awards were bestowed on director Åke Lindman, author Mirikka Rekola, sculptor Heikki Virolainen, professor and pianist Tapani Valsta, the Ryhmä-

teatteri (a theater group) and the Eri Dance Theatre.

The Young Artist Awards were received by pianist Laura Mikkola, accordionist Maria Kalaniemi and the Aldargaz-band, authors Lauri Otonkoski and Martin Enczell, sculptor Kirsi Mikkola, actress Marika Parkkomäki, director Esa Kirkkopelto, set designer Kati Lukka, film director Markku Pölonen and musician-author Kauko Röyhkä.

The Art Commissions awards went to author Göran Schildt, sound designer Pietari Koskinen, actor Taisto Reimaluoto, author Harri Tapper, sculptor Markku Kivinen, painter Sinikka Tuominen, actress Leea Klemola, architect Jan Söderlund, jazz pianist Iiro Rantala, ceramic artist Kristiina Riska, dancer Ari Numminen and photographer Saku Paasilanti.

Baltic region writers will meet in Turku

Turku will host a writers' conference next fall based on the theme "The Baltic Sea - Myth and Reality." In addition to some fifty participants from the eleven Baltic-region countries, there will also be representatives from Norway and Iceland.

The initiative for the conference, the first of its kind, came from the region's writers, who see a need for a forum to discuss current literary issues and to improve interaction. The event will be organized by the newly-established committee, Litterara Baltica.

Finland gains first female general

For the first time in Finnish history, a woman has been appointed to the rank of general. Doctor of law Kaarina Buure-Hägglund, 53, was recently nominated as assessor of the Finnish armed forces. The assessor is the head of the main headquarters' administrative department and has the rank of general.

At present, Buure-Hägglund acts as the legislative head of the Ministry of Justice. She led the committee which proposed the opening of volunteer military service for women.

Sports

by Harri Siitonen

bounced back to trounce Cal Poly-San Luis Obispo 82-59 on Dec. 19.

Berg scored a game-high 17 points for St. Mary's and hit three out of four three-pointers.

Teamate Parkinen was right behind her with 14 big ones, including four out of seven successful three-point shots. SMU made 11 out of 21 three-pointers to tie a school record.

In the loss to Oregon, Parkinen scored 13 points and was successful in three out of nine three-point attempts against a strong defense.

Jari Mantila first in Italy

Jari Mantila of Finland won the Nordic Combined ski meet at Pedrazzo, Italy, on Dec. 20 in 35:27.8 (1-25).

Hannu Manninen was seventh in 36:47.0 (3-28).

Rahkamo-Kokko third in ice dance

Susanna Rahkamo and Petri Kokko of Finland finished third in Ice Dance at the Ultimate Four skating competition at Boston on Dec. 20.

Winners were Anjelik Krylova and Oleg Ovsiannikov of Russia.

Nurmi centennial in 1997

from page 4

Nurmi met Johnny Weismuller, Paris Olympic hero and Hollywood's original Tarzan.

During the 1925 tour, Nurmi was invited to the White House to meet Calvin Coolidge. His conversation with the President left journalists to puzzle did Nurmi speak English.

In 1964, he traveled to Washington, D.C. to be received by president Lyndon B. Johnson whom Nurmi had met in 1963 at Helsinki's marketplace. At those interviews he confessed to American journalists that he had trunks full of medals and cups which he just kept there - in his trunks.

"No, I don't display them," he said. "It's enough to know I won them." He also said he believed that he would have won the 1932 marathon because "I was in great shape."

Nurmi was invited to American also in 1966 and 1967 to receive various honors which admiring Americans bestowed on him. TV super star Ed Sullivan presented Nurmi in his coast-to-coast TV spectacular, an honor he usually bestowed to foreign heads of states.

While Nurmi ran Finland on the map, American sports writers and some sports historians claim that Nurmi also

Portrait of Paavo Nurmi by former S. Leeman studio, 24 E 125th, New York, NY.

rescued American indoor games from certain disaster when, at the turn of the century, people had lost interest in indoor track games for lack of running stars.

For Nurmi's historically important accomplishments in America, we should thank the American Finns, The Finnish American Athletic Club of New York, which invited Nurmi and whose members personally financed Paavo Nurmi's two visits to America.

Nurmi was a total success. Each place he attended could have been sold three times over with admission prices four times the prices charged.

Sports writers in the United States created the colorful sobriquets that the media bestowed upon Nurmi: THE FLYING FINN, THE KING OF RUNNERS, THE PHANTOM FINN, THE WINGED MERCURY, THE TACITURN FINN, THE SILENT FINN, and so on ...

In 1978 I started searching for Nurmi photos, newspaper clippings, materials from American newspapers and historical archives. My collection of nearly 1,000 photos and newspaper clippings are now at the Finnish Sport Museum, located at the Helsinki Sport Stadium.

When FinnFest USA Inc. was organized in 1982 to have one big annual festival open to all Finnish Americans, the photo exhibit of Paavo Nurmi became part of the events. The six photo panels of 72 pictures were assembled in Finland and has since been on display in each FinnFest location annually. Over one hundred thousand people have seen the exhibit. Paavo Nurmi Run as well has become part of the FinnFest annual festival programs. Interest of Finnish Americans toward Paavo Nurmi still continues.

In addition, there are other honors bestowed on Nurmi's heritage in the United States;

such as "Nurmi Street" named after the Flying Finn in 1929 by the city council of Sylmar, San Fernando Valley, Los Angeles, California.

In addition, "Paavo Nurmi Center," a physical education building, named in Nurmi's honor was constructed in 1969 at Suomi College, Hancock, Michigan.

A Paavo Nurmi Center has also been established in Turku for physical education of the youth.

The "Paavo Nurmi Story," a screen play written in 1992 by Bud Greenspan, of New York, a writer and producer of athletic and Olympic sports motion pictures. Greenspan will be commissioned to produce a full-length motion picture of Paavo Nurmi's life story if financial support can be obtained.

The Paavo Nurmi Heritage Society (Paavo Nurmen Perinneyhdistys) was established in Turku, Finland, on June 13, 1991. The purpose of the Heritage Society is to commemorate and make Paavo Nurmi's life work known throughout the world.

Paavo Nurmi's home at Jarrumiehenkatu 4 in Turku, neglected for decades, is being restored by the city of Turku. It is anticipated that his home will be in its original condition

by 1997, the 100th anniversary year of Paavo Nurmi.

The Paavo Nurmi's statue, designed and produced for the state by the sculptor Wainö Aaltonen in 1925, is located in Turku and in Helsinki. The fourth recast has been donated and placed in the International Olympic Museum Park, Lausanne, Switzerland on October 22, 1994.

Paavo Nurmi established and funded the Paavo Nurmi Foundation on February 29, 1968, for the purpose of supporting medical heart research. Nurmi's son, Matti Nurmi, is chairman of the board. Thus far, the Foundation has provided substantial grants and support for researchers in the field of heart medication; and recently organized the Paavo Nurmi Symposia for study of "Thrombosis and Coronary Heart Disease."

June 13, 1997, will mark the 100th anniversary of the legendary Paavo Nurmi. Nurmi's anniversary should be celebrated throughout the year, especially in the United States of America where Nurmi is still well remembered.

John O. Virtanen is chairman of the Paavo Nurmi Heritage Society, Turku, Finland

Finnish Americans or Finns in America?

from page 4

The plan for a shopping tour at the harbor in Baltimore did not seem to interest too many who would have probably preferred to have early dinner and get to bed after a long ride, but I am sure the travel agency thought it a plus. Well, the kids in the Westminster Christmas pageant got new crowns this year, thanks to the stop!

The embassy trip next morning, the *raison d'être* of the tour, thrilled some and disappointed others. Some of the expectations were probably diminished somewhat by

the hour-long tour of the Washington slums provided by our mapless driver.

The appearance of the stark building left some open mouths until the charming hostess was able to explain that flowering vines of blue and white will eventually cover the walls. The excellent coffee table provided some solace and more came from being able to listen as the Espoo Male Singers experimented with the room, singing one song here, then another in another spot as they tested the acoustics of the

rectangular space that seemed quite adaptable to many uses. A concert it was not!

Since there was really no leadership on the tour, it was more a matter of following the herd to see the saunas. Several expressed disappointment later in that they did not go out back to see the building from the wooded side. It was a matter of fending for yourself.

Those who had expected to traipse through the whole building as if it were a really open house, looking over a

secretary's shoulder, pecking through the kitchen cabinets etc., were of course down-crested. Most people were quite satisfied to see a building that seemed filled with technological wonders amidst architectural accomplishments that sang of Finland.

Our hotel provided two surprises: a former Maynardite who was living there in connection with his work as a department store Santa Claus and a Rolls Royce parked in the yard which turned out to have belonged to Eva Gabor. The current owner was quite willing to talk about his vehicle, which included a large jar of Grey Poupon mustard between the two front seats.

Christmas in Finland

Perhaps the greatest difference in observance of the holidays between the second generation and the recent Finnish Americans comes at Christmas. For the second year I played the organ at an event called "The Loveliest Christmas Songs" in which the recent comers (always with the attendance of some of the second generation gang) meet at a Lutheran church to sing the songs that mean the most to them. Although I wondered a little at the selection (it was not clear to me whether they really knew these songs very well), a large group of parents

and youngsters gathered in a successful evening.

When we were on our trip home from Washington, someone started Christmas carols and for almost an hour we had our own "loveliest songs" session, but not one of those carols that we know and sing is on the roster at the other event. (Exception: Silent Night which was sung at the Boston chapter Christmas party in three languages!)

The large amount of women from Swedish-speaking homes in Finland who belong to the Boston chapter adds the Lucia ceremony to their Christmas festivities. So here is one of our biggest differences in Finnish American tradition.

At the Suomi Koulu party in Littleton, Santa not only spoke Finnish to the kids, but showed a Finnish passport which he claimed had held him up at the border.

What a chance for all of us to learn more of things Finnish, the way things are done in Finland today and to come to understand the development of Finnish culture through a hundred years of change and adaptation in the American melting pot since the way it used to be done in Finland during the childhoods of our parents or grandparents.

Eva Gabor's Rolls Royce

New York, NY

Mika Pohjola Quartet

The Mika Pohjola Quartet has released a schedule of performances coming up here later this month:

Jan. 27 (Sat.) - Cornelia Street Café, 9 p.m.-midnight, 29 Cornelia Street (off Bleecker, between 6th and 7th Ave. South); subway ABCDEFQ to W4- or 1/9 to Christopher Street. Cover charge.

Jan. 29 (Mon.) - The Five Spot, starting at 9 p.m., 4 West 31st Street/Fifth Avenue; subway: D, F, N, R, to 34th Street. Cover charge.

Jan. 30 (Tues.) - Birdland, shows: 9 p.m., 10:30 p.m. and midnight; 2745 Broadway/105th Street; subway: 1/9 to 103rd street. Cover charge.

The quartet consists of Mika Pohjola, piano; Chris Check, tenor saxophone; Matt Penman, bass; Roberto Dani, drums.

Jazz musician Gary Burton has said of the quartet, "This is wonderful, provocative music which has held my attention from start to finish."

1996 Suomi Conference Yearbook

HANCOCK, MI - The 1996 *Suomi Conference Yearbook* is ready for you to order at Parta Printers Inc., Box 158, New York Mills MN 56567 USA.

The yearbook has revived after a one-year lapse, now printed as the 93rd edition. The first appeared for the year 1903.

The contents lists 48 articles, 13 of them honoring the 100th anniversary year of Suomi College and four in Finnish. The yearbook also includes a church calendar, list of name days, foreword, directories of pastors and parishes and 20 obituaries. Fifty pictures of conference activities and leaders appear. The editor is pastor E. Olaf Rankinen.

This is the only surviving yearbook (*vuosikirja*) of a dozen such annuals published at one time by Finnish-American and Canadian groups and organizations. This 93rd edition appears for the 100th year of Suomi College (1896-1996). Thirteen writers have written to salute the Suomi College tradition.

Suomi Conference Yearbook

For the record

Finland's prime minister Paavo Lipponen was incorrectly identified in the Dec. 20 page 1 photo. He is on the right. Vice president Al Gore is on the left.

Elm Street Steam Rooms
 "A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA"
 348 Elm St., Fitchburg, MA
 (508) 345-7305

Hours:
 Wed. 4-10 Fri. 3-10
 Th. 4-10 Sat. 12-10
 Sun. 8-9
 RUSS DAVIS, PROP.

Anyone for a New England FinnFest USA '98?

Dear Friends:

I recently spoke to a group of Finnish Americans from New England at the Finn-Funn Weekend in Bethel, Maine. The topic was having FinnFest USA '98 presented somewhere in New England. Forty of those attending said that, "yes," they would be willing to help as volunteers for the festival.

This letter is being sent to all Finnish American organizations in the New England area plus the 40 volunteers who felt that FinnFest could take place there in 1998. We ask that FinnFest USA '98 be discussed at an upcoming membership meeting, and hopefully some additional people will want to get involved and maybe some individual or individuals will indicate a desire to chair this event.

Another meeting is being

planned in New England. We wish to invite all individuals who want to hear more about FinnFest and wish to help. The meeting would take place at a central location to make it easy for many to attend.

We would hope to see representation from all groups and any other individuals who want to join in.

Sincerely,
 Robert W. Selvala
 President
 FinnFest USA

Interested in attending a meeting concerning FinnFest USA '98 in New England? Write to Robert W. Selvala, FinnFest USA, 636 16th Ave. SE, Owatonna MN 55060-4120.

Interested in volunteering for FinnFest USA '98 in New England? Write to FinnFest USA president Selvala at the address above.

Project 34 now on internet

DALLAS, TX - A new homepage has been created for Project 34, a cultural effort to develop long range strategies to perpetuate the Finnish culture in America and to pass it on to the 3rd and 4th generations of Finnish-Americans (hence the name Project 34). Many interested people in America and Finland are actively involved in this effort which includes varying areas of culture.

The internet address for this homepage is shown below:
<http://pages.prodigy.com/TX/finland/proj34.html>

We are requesting that anyone in the world with interest in Finnish culture and with the ability to access this homepage please do so prior to March 1st. We wish to demonstrate both the power of the internet and the incredible ability we now have to work together although separated by oceans.

Please stop by our homepage and let us know that you are out there. Using the guestbook you can request more information, share a favorite internet site with us, let us know about your organization or simply let us know that you visited. Any information you submit to our guestbook will remain with us and will not be further distributed.

As of this writing the homepage is in English only. We are now working to create the Finnish language version of the site and ask your patience. We are hopeful that many sites will be able to be linked through our homepage and ask that you tell us of those of which you are familiar so that we can add them to our homepage.

John Laine
 Coordinator
 Project 34

On sale!

**BACK IN STOCK!
 Scandinavian Feasts
 by Beatrice Ojakangas**

Elegant menus - both traditional and contemporary - from simple snacks to elaborate celebrations. 150 recipes. Wonderful color photos. 256 pages. Hard cover. Original list price: \$37.50

Now available for \$19.98

**NEW!
 Great Holiday Baking Book
 by Beatrice Ojakangas**

Year-round wonder. 12 months of treats the whole family will enjoy. 250 international recipes. 358 pages. Hard cover. No photos. Original list price: \$25.00

Special sale: \$20.00

add \$2.00 to your order for postage & handling (Mass. residents must add 5% state sales tax)
 ORDER FROM:
 RAIVA AJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600

Kalenteri

CALIFORNIA

Jan. 9 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Lodge 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

Jan. 13 - Finnish American Home Association annual membership meeting, Heritage Center, FAHA, 197 W Verano Ave, Sonoma.

Feb. 17 - "Hernerock Dinner Dance," 6 pm, FAHA, Sonoma. Finnish pea soup & *laskiainpulla*; American rock & roll by Beatniks (Raimo Hirvonen & Friends). Reservations required; for more info 707-935-0200.

CONNECTICUT

Jan. 7 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Speakers: "Changes in Finland Leading towards a Multicultural Society" by Eila Kaarresalo-Kasari & "My Experience at Salolampi Finnish Language Village."

Jan. 21 - Sunday Funday, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Finnish American Heritage Society.

FLORIDA

Jan. 13 - "Yoooper" Pasty Dinner, program & dance, 5 pm, Finnish-American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Advance tickets required: 849-6349; 848-0622; 942-3916.

Jan. 27 - "Roaring '20s Dance," 8-11 pm, Finnish-American Club, New Port Richey. Music by Doris Rohlf.

Feb. 7 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish-American Club, New Port Richey.

Feb. 10 - "Laskiainen" Pea Soup Dinner, program & dance, Finnish American Club, New Port Richey. Music by Doris Rohlf. Advance tickets required; call telephone numbers above.

ILLINOIS

Feb. 3 - Sibelius Male Chorus of Chicago annual Fun Night, Estonian House, Lincolnshire.

MAINE

Jan. 21 - Finnish-American Heritage Society of Maine annual meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, W. Paris. Election of officers & directors.

MARYLAND

Feb. 18 - Laskiainen, noon to dusk, Norse Park, Freeland. Sponsored by Finlandia Foundation Baltimore Area Chapter.

MASSACHUSETTS

Jan. 6 - Finnish Pea Soup Luncheon, 11 am-1 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg. Flea market & bake sale. Sponsored by Kaleva Society.

Jan. 11 - Raivaaja Publishing Company board of directors meeting, 5 pm, 147 Elm Street, Fitchburg.

Jan. 17 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, W. Barnstable.

MICHIGAN

Jan. 7 - Finnish Center Association general meeting, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.

Jan. 13 - Holjakat Pasty Sale, Finnish Center, Farmington Hills. Pre-order by calling 810-682-4189.

Jan. 14 - Finlandia Male Chorus Concert, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Jan. 27 - Finnish-American Society of West Central Michigan winter program, 3 pm, Marne United Methodist Church, Marne. Speaker: Thomas Ahleman, Fulbright scholar, who studied architecture in Finland; slides.

Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

NEW YORK

Jan. 15 - Annual Central Park Skating Party, 6-9 pm, Central Park, New York. Organized by Finlandia Foundation New York Metro with other Scandinavian organizations.

Jan. 26-28 - Winter Weekend, Williams Lake Hotel & Resort, Rosendale. Reservation info: 914-793-7424. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metro.

Feb. 9 - Finlandia Foundation New York Metro Chapter monthly membership meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave, New York.

Events subject to change without notice

 * *
 * **"Be Tame Or Go Wild"** *
 * All Types of Perming • Precision Haircutting *
 * Tinting & Highlighting & Blow Styling *
 * Waxing, Ear Piercing & Manicures *
 * MEN • WOMEN • CHILDREN *
 * Tues - 9:00-5:00 Wed & Thurs - 9:00-8:00 *
 * Fri - 9:00-5:00 Sat - 8:00-12:00 *
 * Walk In or By Appointment *
 * Senior Citizen Discount *
 * **632-5002** *
 * 6 Connors Street Gardner, MA *
 * Mailis Ahoranta, owner *
 * SUOMEA PUHUTAAN *

The perfect gift any time of the year:
A SUBSCRIPTION TO RAIVA AJA

Waino E. Kokko

MILFORD, NH - Waino E. Kokko, 80, 138 Union St., kuoli jouluk. 18, 1995 Elliot sairaalassa Manchesterissä.

Hän oli syntynyt jouluk. 1, 1915 Milfordissa Matti ja Hilja J. (Salo) Kokon poikana ja oli asunut siellä koko ikänsä.

Kokko perusti rakennusurakoitsijayhtiön isänsä kanssa 1946 ja myöhemmin perusti Kokko Builders, Inc.:n veljensä William E. Kokon kanssa. Eläkkeelle hän jäi 1980.

Edesmennyt pääsi Milford High Schoolista 1933.

Kokko oli toisen maailmansodan veteraani ja oli palvelut lääkintäjoukoissa Islannissa, Englannissa ja Ranskassa.

Kaipaamaan jäi puoliso Irene M. (Basque) Kokko, Milford; poika, kenraali-luutnantti Richard W. Kokko puolisoineen, USMC ja Virginia Beach, VA; kaksi lapsenlasta, Diane V. ja William E. Kokko, kumpikin Virginia Beach, VA; velli William E. Kokko, Milford; sekä useita sisarusten lapsia ja serkkuja.

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home

Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware

Matthew Hannel

(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson

Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Kuolleita

Toivo Wainonen

Toivo Wainonen

WESTMINSTER, MA - United Cooperative Farmersin entinen presidentti Toivo Wainonen, 86, 32 Hospital Hill Road, Gardner, kuoli jouluk. 26, 1995 Wachusett Manor hoitokodissa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt syysk. 20, 1909 Kuusankoskella Suomessa Evert ja Olga (Mäkelä) Wainosen poikana. Hän oli asunut USA:ssa kolmivuotiaasta ja suurimman osan elämästään Westminsterissä.

Monien vuosien ajan Wainosella oli maitotalousfarmi Westminsterissä. Hän kuului Fitchburgissa toimivaan United Cooperative Farmers järjestöön ja oli toiminut presidenttinä vuosina 1950-53. Hän oli Fitchburg Farmers

Local järjestön perustajajäsen.

Edesmennyt kuului Finnish American Club of Saimaan, minkä presidenttinä hän oli palvellut 1963-65.

Martha M. Jokimäki

HUBBARDSTON, MA - Martha M. (Korhonen) Jokimäki, 82, 63 Ragged Hill Rd., kuoli jouluk. 20, 1995 Eastwood Pines hoitokodissa Gardnerissa sairauden murtamana. Hänen puolisonsa Arvo Jokimäki kuoli 1980.

Hän oli syntynyt elok. 27, 1913 Hankasalmen Suomes-

sa Otto ja Amanda (Valkonen) Korhosen tyttärenä ja oli asunut Hubbardstonissa 60 vuoden ajan.

Edesmennyt oli työskennellyt yhdeksän vuotta ompelijana entisessä Do San Sportswear Co.:ssa Gardnerissa. Hän kuului kotipaikkakuntansa eläkeläisjärjestöön.

Kaipaamaan jäi sisko Impi Sylvester, Gardner; sekä useita sisarusten lapsia, heidän joukossaan Claire A. White, Hubbardston ja Betty Gaidanowicz, Oakham.

Hautajaiset pidettiin Smith hautausmaastossa, 69 Vernon St., Gardner. Mission Street Congregational kirkon pastori tri R. Gary Heikkilä toimitti siunaamisen. Hautausmaahan Gardnerissa.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella Hubbardston Fire Department Rescue Squadin tukemiseksi c/o Hubbardston Fire Department, Main Street, Hubbardston, MA 01452.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Sandra W. Hunt (Gardner) ja Sally W. Newman, Ashburnham; neljä lastenlasta; kolme lastenlasten lasta; sekä kaksi sisarusten lasta.

Hänen ensimmäinen puoliso Aili (Perä) Wainonen kuoli 1968. Toinen puoliso Bertha (Johnson) Wainonen kuoli 1989.

Hautausmaahan Smith, 69 Vernon St., Gardner, huolehti hautajaisjärjestelyistä. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan Fitchburgissa.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella FACS:n tukemiseksi, P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420 tai Patients Activities Fund, Wachusett Manor Nursing Home, 32 Hospital Hill Road, Gardner, MA 01440.

Wilho Knuuttila

FITCHBURG, MA - Wilho A. Knuuttila, 83, 152 Richardson Road, 83, kuoli jouluk. 9, 1995 Burbankin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt syysk. 7, 1912 Fitchburgissa Hjalmar ja Hilda S. (Laurila) Knuuttilan poikana ja oli asunut siellä suurimman osan elämästään.

Knuuttila oli työskennellyt entisten Crocker-Burbank ja Weyerhaeuser Paper yhtiöiden palveluksessa.

Edesmennyt kuului Finnish-American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäi puoliso Darthea V. (Widlund) Knuuttila; tytär Jane E. Guercio, Leominster; velli Tauno Knuuttila, Fitchburg; kaksi lapsenlasta; sekä useita sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller hautausmaahan, 129 Elm St., huolehti hautajaisjärjestelyistä. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

Helen E. Tissari

CONNEAUT, OH - Helen E. Tissari, 78, Williams Street, kuoli marrask. 22, 1995 kotonaan.

Hän oli syntynyt huhtik. 27, 1917 Fitchburgissa (MA) Tykö ja Emma (Peltoniemi) Salmen tyttärenä. Hän oli työskennellyt myyjänä Nappi ruoka-kaupassa. Tilkkutakkien ompeleminen oli hänen miellipuhaansa.

Edesmennyt kuului Zion Lutheran seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi käly Margaret Tissari, Ashtabula; sisaruksen lapsi Sally Bailey, Gifford, CT; ja serkku Barbara Palomäki, Fitchburg.

Aviopuoliso Oliver Tissari kuoli syysk. 26, 1989.

Hautausmaahan toimitettiin Edgewood hautausmaahan Ashtabulassa. Zion Lutheran kirkon pastori Allen Werk toimitti siunaamisen.

Arthur H. Koski

FITCHBURG, MA - Arthur H. Koski, 80, 29 Merriam Parkway, kuoli jouluk. 29, 1995 Burbankin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 31, 1915 Gardnerissa Matti ja Caroline (Hautala) Kosken poikana. Fitchburgissa hän oli asunut vuodesta 1966. Hän pääsi Gardner High Schoolista 1934.

Koski oli työskennellyt mekaanikkona General Electric Co.:ssa 28 vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkeelle 1982.

Edesmennyt kuului Messiah Lutheran seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi poika Arthur H. Koski Jr., Fitchburg; poikapuoli Carl Rissanen, Colorado; tytärpuoli Nancy Auger, Leominster; kaksi siskoa, Aileen Edman, Worcester ja Agnes Starzinski, Gardner; viisi lastenlasta; neljä lastenlasten lasta; sekä sisarusten lapsia.

Puoliso Nelly (Haapala) Koski kuoli 1982. Poika Robert A. Koski kuoli 1962.

Hautausmaahan Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautajaisjärjestelyistä. Hautausmaahan Woodlawn hautausmaahan Princetonissa.

TILLINGHAST - Hautausmaasto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

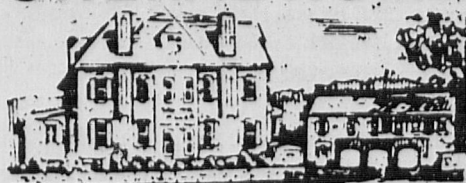
Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113

42 Main St., Newport, NH

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

Oletko sinä kiitollinen ihmisen? Kun tutkit omaa asennettasi elämään yleensä, löydätkö itsesi kiitollisen ihmisen palkalta?

Ehkä ajattelet, että juuri sinun elämäsi on hyvin vähän aihetta kiitokseen. Olet kokenut paljon vaikeita, tuskallisia asioita elämässäsi. Olet paljon kärsinyt henkisesti, sielun tasolla ja ruumiillisesti. Ehkä ole nyt sellainen yksin eläjä. Perhe on hajaantunut. Ei sinua useinkaan muisteta. Ystävät ovat joko kuolleet, tai asuvat muualla. Uusia ystäviä on vaikea saada. Elät suuressa puutteellisuudessa. Sinulla ei ole varaa kutsua ihmisiä kotiisi. Ehkä koet, että kotisi on niin vaatimaton, että ihmiset eivät siellä viihtyisi. Olet ehkä jatkuvasti sairas. Koet kipua nukkumaan mennessäsi, ja kun heräät, kipu on seuralaisesi. Ja näin edelleen... Toisaalta, sinulla voi kaikki olla hyvin. Ei ole mitään erikoista vaivaa, tai kiusaa... mutta. Et kuitenkaan pääse kiitoksen puolelle. Tiedätkö sinä, miksi näin on?

En tiedä sinun tilaasi, en ymmärrä taustaasi, mutta voin omasta kokemuksestani sanoa jotain tässä asiassa. Olen huomannut, että kun minulta loppuu kiitoksen mieli, se tapahtuu aina silloin, kun alan katsoa oman elämäni yksityiskohtia irrallisina Jumalan laajasta suunnitelmasta elämässäni. Näen omat heikkouteni räikeinä. Näen toisten heikkoudet ärsyttävänä. Alan vertailla omaa tilannettani toisten elämään, ja huomaan, kuinka katkeruuden ja kateuden jyvät

Loppiainen joulunajan loppu

Tammikuun kuudentena päivänä vietetään loppiaista. Länsimaisessa kirkossa se on Kristuksen itämaantietäjille ilmestymisen muistojuhla.

Kansan mielessä se on myös joulunajan loppu: "Joulu loppuu loppiaisena, Knuutin päivänä kumminkin."

Loppiaisaika on suomalaisen kirkkovuoden juhla-aika, johon loppiaisen lisäksi kuuluu viisi sen jälkeistä sunnuntaita.

Suomessa ei ole mitään yleisesti tunnettuja loppiaisen viettotapoja. Muutama vuosi sitten se kuitenkin siirrettiin "paikalleen", tammikuun kuudenneksi. Joitakin vuosia loppiaista vitettiin uuden vuoden jälkeisenä lauantaina.

MUISTA
testamenttiasi
RAIVA AJAA!
Siten turvaat
suomalaisten perinteiden
jatkuvuuden.

alkaa itämään sisimmässäni.

Kun asetan itseni tämän maailman kuljetushihnalle, tai liukukäytävälle, kauhistun koska ymmärrän kuinka avuton olen. Olen kuin toisten kuljetettavissa. Kuljen koko ajan kohti vanhuutta, olemukseni heikentymistä ja vihdoin kuolemaa. Koen turvattomuutta, yksinäisyyttä, jopa pelkoakin. Kunnes Jumala...! Halleluja!

Ihana Pyhä Henki tulee avukseni. Hän ensin johdattaa minut RISTIN JUURELLE. Saan hiljentyä katsomaan Jeesusta ristillä. Ymmärryksen palautuu USKON KAUTA JEESUKSEEN. Ymmärrän, että kaikki ihmiset ovat tasa-arvoisia ristin juurella. Ymmärrän, että kaikki se, mikä maailmassa on, kerran katoaa. Ei mitään voida viedä rajan toiselle puolelle. Sitten Jumalan Pyhä Henki alkaa tuomaan mieleeni Raamatun ihanla totuuksia: "Joka Korkeimman suojassa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy, se sanoo: 'Herra on minun turvani ja linnani, hän on minun Jumalani, johon minä turvaan.'" (Ps. 91:1, 2)

"Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä. Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhotta, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt, hän, joka antaa sinun syntisi anteeksi ja parantaa kaikki sinun sairauksesi, joka lunastaa sinun henkesi tuonelasta ja kruunaa sinut armolla ja laupeudella, joka sinun halajamisesi tyydyttää hyvydellä, niin että sinun nuoruutesi uudistuu kuin kotkan. Herra tekee vanhurskauden ja hankki oikeuden kaikille sorretuille." (Ps. 103:1-6)

"Olen ollut nuori ja olen vanhaksi tullut, mutta en ole nähnyt vanhurskasta hyljätynä enkä hänen lastensa kerjäävän leipää." (Ps. 37:25)
"Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekevät ja raskauteut, niin minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja röyry sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne. Sillä minun ikeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä." (Matt. 11:28-30)
"Jos te pyysitte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja te saatte sen." (Joh. 15:7)

Ei kulu kauankaan, ennen kuin koen sisimmässäni pulppuavaa kiitosta. Tiedän, että kaikki on sittenkin hyvin. Minun Herrani elää ja rakastaa minua.

Ystävä, minne sinä menet, kun joudut masennuksen tilaan? Ehdotan sinulle Jeesuksen seuraa. Hänellä on sinullekin lohdutus ja apu valmiina. Kiitollinen mieli tekee elämän valoisaaksi. Mitä enemmän kiität, sitä suuremmaksi käy ilo ja rauha sisimmässäsi. Herra on HYVÄ!

Eduskuntatalon eteen pystytetty ilmainen ruoanjakelu. Hernekeittoa riitti jokaiselle. Tämä on vain yksi useista Helsingin ruoanjakelupisteistä.

Kuva: Maila Andersson

Talviset terveiset Suomesta

MAILA ANDERSSON
ESPOO, SUOMI

Jouluk. 13, 1995

Maa on nyt lumen peitossa. Pakkasta vain pari astetta eli sen verran, etteivät kengät kastu eikä palele. Aurinko paistaa ja hanki kimmeltää tuhansin sätein.

Nyt kerron teille näkövammaisten kanssa tekemästani retkestä Korkeasaaren eläintarhaan.

Siellä tutustuimme vasta avattuun Etelä-Amerikan talon sademetsään. Heti oven avatuamme kuuluivat kimeät sademetsän papukaijaäänät ja kasvoille tulvahti sademetsän kostea ilma.

Vierailu sademetsässä oli kokonaisuutena miellyttävä kokemus, erityisesti sokeille opastettavilleni, sillä he saivat

käsin kosketella kaikkea mahdollista muun muassa anakonda käärmeen poikasta. Tämä käärme ei ole myrkyllinen täysikasvuensaikaan. Se kuristaa saaliinsa. Se kasvaa lähes kahdenmetrin mittaiseksi.

Siellä oli maailman suurin papukaijalaji, hyasinttiara. Tämä metrin mittainen papukaija on saanut nimensä koko sinisestä väristään.

Kääpiösilkkiaapina tuljottaa ihmistä suoraan silmiin ja leviättää koko naamansa täyteen virneeseen.

Amerikkatalossa kasvaa 150 kasvilajin sademetsä. Keskilattialla on vuosivesivyöhykkeen kasveja ja myös monta puuta, jotka kasvavat kymmeniä metrejä talon kattoon asti. Kalat mukaanlukien talossa on yli 30 eläinlajia. Kasveja on yli 200.

Talon äänilaitteista voidaan

virikkeeksi pyörittää sellaisiakin sademetsän ääniä, jotka eivät oikeasti ole lähtöisin talon eläimistä. Talvellakin päivänpituus säädetään valoin 12 tunnin pituisiksi. Eläintarhan eläimistä on 18 geeniharvinaisuuksia eli nyt eurooppalaiseen uhanalaisten lajien suojeleohjelmaan kuuluvia.

Lähin vastaava sademetsätalo on Tanskassa.

Hiljakkoin järjesti MARI-MEKKO upean muotinäytöksen Ruotsalaisessa teatterissa. Näytöksen kokoelma oli upea ja käsitti malliston yö-, arki- ja kotiasujen lisäksi luksusjuhla-asuesityksen.

Mannekiineina oli lapsia ja nuoria aikuisia naisia ja miehiä. Kaikki mustikki oli täysin amerikkalaista paitsi vällajoilla Katri-Helena esitti kauneimpia suomalaisia lauluja.

Marimekon muotinäytös Ruotsalaisessa teatterissa.

Kuva: Maila Andersson

Kotimaisuus yhä valttia suomalaisessa joulupöydässä

Suomalaiset eivät ainakaan vielä tänä jouluna ylensyöneet ulkomaista jouluruokaa, vaikka rajat kinkuille avattiinkin. Pöytä katettiin yhä kotimaisilla saporohännillä, lattikoilla ynnä muilla joulherkuilla.

Vähittäismyyjät luottivat jouluun valmistautuessaan suomalaisten ennakkoluuloihin ja perinteiden arvostukseen eli kauppojen tarjonta ei juuri entisestä eronnut. Kansainvälisyyttä joulupöytään toivat vain saksalaiset piparkakut, ruotsalainen kermajuusto ja englantilaiset makeiset.

Onnellista Uutta Vuotta toivottaa

Kaarina Mäki
Fitchburg, MA

Ylläoleva nimmi oli erehdyksessä jäänyt pois joulukuun 6:tena julkaistusta joulunumerostamme.

Olethan muistanut uusia tilauksesi?

Hyvää Uutta Vuotta

Tikkanen Berry Farm

Wreaths & Jams, Jellies
all home-made

1-401-397-3077
47 Kennedy Rd.
Foster, RI 02825

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LIISA . . .
jatkoa sivulta 3

naalle. Esimies pyysi Senjaa hankkimaan tarjottavaksi parsaa. Vuodenaika ei ollut sopiva, mutta tiedustelua tehtyään Senja ilmoitti esimiehelleen, että vihreää parsaa oli saatavilla.

"Etkös saisi valkoista. Juteltiin tulevan vieraamme kanssa viime viikolla ja hänen mielestään juuri valkoinen parsaa on erinomaisen herkullista".

Senja teki parhaansa ja sai kuin saikin muutaman nipun laihoja valkoisia parsoja. Lounasaika lähestyi, vesi oli jo kiehumassa, kun taksi ajaa hurautti suoraan keittiön oven eteen. Senja kiiruhti ulos autolle ja huomasi yllätyksekseen, että taksi toi kaksi mitä kauneinta ja herkullisimman näköistä nippua tuoretta valkoista parsaa. Iloisena tyttö nappasi ne autosta ja kuorittuaan ne huolellisesti, pisti ne kiehuvaan veteen.

Tärkeä vieras saapui ja lounasta alettiin tarjoilla. Kun parsavati tuotiin vieraan näköpiiriin, tämän silmät laaje-

nivat hämmästyksestä.

"Onpas tällä komeand-köistä parsaa!" hän totesi.

"Saapui juuri suoraan taksilaa", vastasi tarjottaja ylpeänä.

Silloin vieras puhkesi nauramaan niin, että kyynelvet valuivat. Selitys tuli perästä; hän oli juuri palannut matkalta Pariisista. Miehen herkuruoka oli todellakin valkea parsaa, ja koska Suomessa sitä varsinkin tähän aikaan oli niin vaikea saada, oli hän ostanut niitä kaksi nippua Pariisin torilta kotiin tullessiinsa. Kohtalo järjesti kuitenkin parsaparolle mutkia matkaan ja ne olivat juuri saavuttamaisillaan omistajansa, kun Senja ne pahaa-aavistamatta nappasi kattilaansa.

Komea lentäjänuorukainen

Monacossa Rosbergin alaisena toimiessaan Senja tapasi suomalaisen, USA:ssa työkentelevän lentäjänuorukaisen Vesa Pulkamon. Yhteinen lomamatka tehtiin myös

Salattua viisautta

Parhaimmasta ja täydellisimmistä ihmislasten joukosta sanotaan: "Mutta Herra näki hyväksi runnella Häntä . . ." (Jes. 53:10).

Minkä tähden minä kärsin? Jos veljeäsi kohtaa kärsimys toisensa jälkeen, älä silloin ole heti valmis sanomaan: Hän on tehnyt suuren vääryyden. Ei, hän on ehkä parempi kuin sinä, juuri sentähden hän kärsii niin paljon.

Sinä et ehkä vielä jaksa kantaa kärsimyksiä, sentähden Jumalan täytyy säästää sinut niiltä.

Kärsimys avartaa sydäntä antamalla sääliänsyyden lahjan. Ei kukaan sääli köyhiä niin kuin se, joka on itse ollut köyhä. Ei kukaan niin täydellisesti sääli sairaita kuin se, joka on itse ollut kauan vaille terveyden kallisarvoista lahjaa.

Sääliänsyydellä emme tarkoita sitä, että meillä ilmenee erilaisia sääliintunteita. Sääliänsyyden on sisällistä, sydämelistä osaantavaisuutta, jolla

toisen kuorma ja hätä on kuin se olisi hänen omansa . . .

Raamatun profeetat Mooses, Esra, Nehemia ja monet muut eivät asettuneet kansansa häntä yläpuolelle, vaan paneutuivat kansansa painojen alle. He ottivat ne omakseen ja veivät ne Jumalan eteen.

Tänä päivänäkin saamme viedä omat ja lähimmäisemme ahdistukset ja sairaudet Jumalan eteen. Hän auttaa ja vastaa Hänen ajallaan. Joskus Hän vastaa toisin kuin me olemme pyytäneet tai Hneän vastauksensa on ollut parempi, vaikka se on tuonut kärsimystä meille.

Jeesus tuli kärsimisensä perusteella täydelliseksi Vapah-tajaksi. "Hän oppi siitä, mitä Hän kärsi, kuullaisuuden, ja kun tuli täydelliseksi, Hän tuli iankaikkisen autuuden saajaksi kaikille, jotka ovat Hänelle kuullaiset" (Hebr. 5:8-9)

Messiah Luth. srk.
evankeliumi-komitea
Fitchburg, MA

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

hemmin New Yorkiin ja täällä kohtalo järjesti lomamatkan ajaksi neljä kurjaa sadepäivää. Sadepäivien talkavoimastat ystävyys vähitellen kehittyi rakkaudeksi joka neljä vuotta sitten huipentui avioliittolu-paukseen.

Pikkuihin Senja on nyt rouva Pulkamo, sulaisen kolmevuotiaan Henryn onnellinen äiti. Yhteinen koti löytyi Maynardista Massachusettsista, jossa Vesa asustaa pysyvästi.

Toimekas tyttö

Senja on edelleen Enso-Gutzeitin palveluksessa, vaikka saikin nauttia Henryn hoitovapaasta miehensä luona. Taivoilleen uskollisena Senja ei jatkuu takastavilla

Kirkkouutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaushyvä uutiset lähetetään joka sunnuntiaaamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Tammikuun 1996 yleiset kokoukset pidetään 7. ja 21. päivinä Elm St. Lähetyskirjossa alkaen klo 2 i.p. Tervetuloa mukaan. Siunattua Uutta Vuotta!

Rukouskokoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Kutsomme teitä mukaamme myös kotirukouskokouksiin.

Tiedustelua seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikkulapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisina klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisina klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai-iltaisina klo 6-7 kirkko on avoinna rukousta ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk.

Sunnuntaisin klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten ja korkeakoululaisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Tiedotusvälineet
EU-myönteisiä

EU-jäsenyyttä puoltavat näkemykset olivat Suomen tiedotusvälineissä selvästi näkyvimmin esillä kuin vastustavat näkökohdat ennen viime vuoden EU-kansanäänestystä. Kuitenkaan ainakaan rivi-toimittajien painotus ei ollut harkittua, arvioi tutkija Tuomo Mörä Helsingin yliopistosta.

Journalistit tukivat työllään kyllä-puolta, mutta tuli oli Mörän mukaan "pikemminkin tuottamuksellista kuin tahallista". Journalistit näyttävät pitävän puolueettomuutta ja tasapuolisuutta eettisenä normina, Mörä totesi tutkimuksessaan, jota selostetaan *Polttikka* -lehdessä.

Ylivoimainen enemmistö Mörän haastattelemista keskeisten tiedotusvälineiden toimittajista oli EU-jäsenyydelle myönteisiä. Lähes kaikkien sanomalehtien päätoimittajat olivat kyllä-ihmisiä.

Muuttoliike
pohjoisesta
etelään jatkuu
edelleen

Etelän suuret kaupungit ja Uusimaa vetävät yhä enemmän väkeä puoleensa. Kaiken kaikkiaan suomalaisia on vuoden vaihteessa lähes 5,2 miljoonaa.

Vuoden aikana väkiluku on kartunut 19,000:lla, ilmenee Tilastokeskuksen arviosta.

Vuoden vaihteessa suomalaisia on 5,117,700 eli 0,4 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Tämän vuoden aikana väestön määrä on lisääntynyt hitaammin.

Eniten uutta väkeä vetävät Helsinki, Espoo ja Tampere. Pahimmista muuttotappioista kärsivät Uusikaupunki, Imatra ja Kemijärvi.

Itämeren
kirjailijat
koolle

Teemalla *Itämeri - taru ja todellisuus* järjestetään Turussa ensi syksynä Itämeren alueen kirjailijakokous, johon osallistuu suomalaisten lisäksi viittsenkymmentä kirjailijaa Itämeren alueen yhdestätoista maasta. Lisäksi mukaan on tulossa edustaja Norjasta ja Islannista.

Kokous on lajissaan ensimmäinen, ja sen tarve on syntynyt alueen kirjailijoiden keskuudessa. He kaipaavat foorumia, jossa voidaan keskustella kirjallisuuden ajankohtaisista kysymyksistä ja parantaa vuorovaikutusta.

Kokouksen järjestämiseksi on perustettu Littera Baltica-työryhmä.

Maatiloilla menee oletettua paremmin EU-Suomessa. Erityisen hyvin ovat menestyneet kana- sikatilat.

Maatilojen velat vähenivät
ja tulos kohentui

Suomen maatilojen velat vähenivät ja tulos parani vuonna 1994. Tilastokeskuksen mukaan maatalolla oli velkaa vajaat 17 miljardia markkaa, mikä on 16 prosenttia vähemmän kuin edellisessä vuonna. Maatilojen tulos oli hieman suurempi kuin vuonna 1993.

Maatilojen tulonmuodostukseen vaikuttivat viimeisenä vuonna ennen EU-jäsenyyttä odotukset maataloustuotteiden ja tuotantopanosten hin-

tojen laskusta.

Esimerkiksi viljanmyyntitulot maataloa kohti olivat 5 prosenttia suuremmat kuin vuonna 1993. Viljan sato oli hyvä molempina vuosina.

Kanat ja siat
menestyivät

Maatalouden tulos eli viljelijöiden palkka ja korvaus sijoitetulle pääomalle oli viime vuonna liki 6,5 miljardia

markkaa eli hieman korkeampi kuin vuotta aiemmin. Maataloa kohti laskettu tulo oli 61,500 markkaa eli 4,700 markkaa suurempi kuin edellisessä vuonna.

Tappiollisia maataloista oli 14 prosenttia. Parhaan kymmenesosan tulos oli yli 160,000 markkaa maataloa kohti.

Maatalouden tulos oli keskimääräistä suurempi Oulun, Uudenmaan sekä Turun ja Porin lääneissä. Heikoimmin menestyivät Keski-Suomen viljelijät.

Tuotantosunnista suurin tulos oli siipikarjatilalla ja toiseksi suurin sikatiloilla. Kasvinviljelyalat menestyivät heikoimmin kuin kotieläintuotantotilat.

Ydinvoimala
ei saa kansan
kannatusta

Suomalaisten suhtautumisen viidennen ydinvoimalan rakentamiseen ei ole muuttunut. Hieman yli puolet - 55 prosenttia - äänestysikäisistä suomalaisista vastustaa uuden ydinvoimalan rakentamista.

Tiedot käyvät ilmi HS:n Suomen gallupilla teettämästä tutkimuksesta.

Kokouksen kannattajista lähes 70 prosenttia kannattaa voimalaa, sosiaalidemokraattien joukossa kannat jakautuvat lähes tasan. Selkeimmin ydinvoimaa vastustetaan vihreiden ja jossain määrin keskustan piirissä.

Ahtisaari
sata päivää
matkoilla

Presidentti Martti Ahtisaari on ollut vuoden 1995 aikana matkoilla yhteensä sata päivää. Matkapäivistä runsas kolmannes on kulunut kotimaassa ja kaksi kolmannesta ulkomailla, presidentin matkapäiväkirja osoittaa.

Presidentin matkakohteiden perusteella voi päätellä, että EU-Suomi ei ole kääntänyt selkäänsä muulle maailmalle: Ahtisaari on vierailut EU-maissa ja niiden ulkopuolella yhtä paljon, kummassakin noin kuukauden.

Ahtisaaren matkakahti on aivan eri luokkaa kuin hänen edeltäjänsä.

Presidentti Urho Kekkonen saattoi päästä Ahtisaaren lukemien vaalien alla, mutta vaalikertueet eivät varsinaisesti liittyneet presidentin tehtäviin, dosentti Jukka-Pekka Pietikäinen arvioi.

Karjalan palauttaminen
ei kiinnosta suomalaisia

Suomalaisten kiinnostus luovutetun Karjalan plauttamiseen on vuosien kuluessa entisestään hiipunut. *Helstingin Sanomien* joulukuun alkupuolella teettämässä mielipidetiedustelussa neljä vi-

destä vastaajasta oli sitä mieltä, ettei Suomen tule tehdä aloitetta alueen saamiseksi takaisin. Vastaajista 17 prosenttia katsoi, että aloite pitäisi tehdä.

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS
SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

RAIVAAJA

TILAUS JATAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomaat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Jouluk. 28, 1995

Vuoden 1995 viimeinen ja ah niin viileä viikko sujui rauhallisesti. Olemme tulleet siihen hetkeen, jolloin uuden vuoden lupauksille on oltava hetki aikaa.

Vuoden viimeisiä syntymäpäiväsankareita juhliittiin alkuvuokolla. Elisabets Kalliomäki täytti tasan 90 vuotta. Paljon Onnea!

Keski- ja Keskiviikkona oli Lyyli Järvisen muistotilaisuus. Pastori Pentti Mäki puhui ja Johannes Juntunen esitti laulua Mrs. Signe Brumanin säestyksellä. Omaisia oli saapunut Suomesta saakka. Sy-

dämellinen kiitos Teille käynnistäneenä täällä.

Torstaina oli taas ihana musiikkitunti Leon ja Charlesin seurassa. Perjantai-iltapäivä oli jo vuodenvaihteen iloista juhlaohjelmaa, jossa asukkaamme avustivat ohjelman esittämisessä.

Kiitokset Teille kaikille jälleen kaikesta avustanne. Kampaajille lämpimät kiitokset koko vuoden urastuksesta täällä.

Onnea ja menestystä tulevalle vuodelle 1996!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Finnish American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Tammik. 13. "Yooper" Pasty illallinen. Ohjelma ja tanssit klo 5 ip. Liput \$5.00, tulee ostaa etukäteen.

Tammik. 27. Roaring 20s tanssit klo 8-11 ill. Doris Rohlf vastaa musiikista.

Helmik. 7. jäsenkokous ja potluck klo 3 ip.

Helmik. 10. Laskiainen. Hernerokkailallinen, ohjelma ja tanssit. Doris Rohlf soittaa. Liput \$4.00, tulee ostaa etukäteen.

Helmik. 24. "Senior Prom" (parasta päälle) klo 8-11 ill.

Musiikista vastaavat Helen ja Eddie.

Lipputilaukset numeroista 849-6349, 848-0622 ja 942-3916.

Bingo tiistai-iltaisin klo 6. Penni-Bingo torstai-iltaisin klo 6-8:30.

Suomalainen kuoro torstaisin klo 12:30-1:30 ip.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aam.

Käsityöpäivät ensimmäisenä ja kolmantena torstaina klo 10-12 aam.

Schjerfbeckille muistomerkki Hyvinkäälle

Hyvinkään kaupunginhallitus asettaa viisihenkisen toimikunnan pohtimaan Helene Schjerfbeckin muistopatsaan pystyttämistä Hyvinkäälle. Samalla kaavavillaan Helene Schjerfbeckin puiston perustamista. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta taiteilijan kuolemasta.

Helene Schjerfbeck on Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia kuvataiteilijoita. Hän loi merkittävän osan tuotannostaan asuessaan Hyvinkäällä 23 vuotta, vuosina 1902-1925.

Hyvinkään kaupunki on jo myöntänyt ensi vuoden talousarvioon 100,000 markan määrärahan muistopatsaan suunnittelukilpailun kustannuksia varten.

Finnyards lomauttaa

Raumalainen telakka Finnyards Oy joutuu lomauttamaan tai irtisanomaan ensi keväänä noin 800 työntekijää, koska uusia tilauksia ei ole tullut puoleentoista vuoteen. Telakalla työskentelee nyt 1,900 ihmistä.

Telakan johto syyttää tilanteesta markan vahvistumista ja kilpailijamaiden telakkoilleen maksamia tukiaisia.

Suomi-palkinnot jaettu

Taiteen Suomi-palkintojen saajat julkaistiin joulun alla Helsingissä. Tunnustuksen sai ennätykselliset 23 ansiotunutta luovan ja esittävän taiteen edustajaa.

Uudessa muodossa jaettu palkintoja oli kolmenlaisia: 100,000 markan Suomi-palkinnot ansiotunneille, 90,000 markan Nuoren taiteen Suomi-palkinnot sekä taiteen keskuksimikunnan ja valtion taidetoimikuntien 25,000-50,000 markan palkinnot.

Suomi-palkinnon saivat ohjaaja Åke Lindman, kirjailija Mirkka Rekola, kuvanveistäjä Heikki Virolainen, professori Tapani Valsta, Ryhmäteatteri ja Tanssiteatteri Eri.

Nuorten taiteen palkinnon saivat pianisti Laura Mikko-la, Maria Kalaniemi ja Al-darqaz-yhtye, kirjailijat Lauri Otonkoski ja Martin Enckell, kuvanveistäjä Kirsi Mikola, näyttelijä Marika Parkkomäki, ohjaaja Esa Kirkkopelto, lavastaja Kati Lukka, elokuva-ohjaaja Markku Pölönen ja muusikko-kirjailija Kauko Röyhkä.

Taidetoimikunnan palkinnon saivat kirjailija Göran Schildt, äänisuunnittelija Pietari Koskinen, näyttelijä Taisto Reimaluoto, kirjailija Harri Tapper, kuvanveistäjä Markku Kivinen, taidemaalari

lari Sinikka Tuominen, näyttelijä Leea Klemola, arkkitehti Jan Söderlund, muusikko Iiro Rantala, keräämikko Kristiina Riska, tanssitaiteilija Ari Numminen ja valokuvaaja Saku Paasiltahti.

Suomi-palkinto perustettiin muutama vuosi sitten korvaamaan valtionpalkinnot.

LIISA ...

jatkoa sivulta 10

täälläkään jäänyt toimitettomaksi vaan on lukuisien paikallisten suomalaisten iloksi osallistunut niin Saiman Torille kuin Maynardin Kalevaisten myyjäisinkin suussa sulavilla leivonnaisillaan.

Saiman Puistossa aviomies Vesan kauppittelemat ruusleivät, karjalanpiirakat ja mainiot wienerit menivät kuin kuumille kiville ja myyntipöytä ammotti tyhjiyttään jo tunteja ennen sulkemisaikaa.

Kalevaisten leivonnaispöytä sai huomattavan lisäyksen, kun Senja lohti talkinasaavilisen herkulliseksi pullapitkoiksi.

Kummallisia kokemuksia

Senja ja pikkuinen Henry ovat nyt palanneet takaisin Anjalankoskelle. Tiedustellutani Senjalta elämänsä erikoisempia kokemuksia hän vastasi näin: "Ertkoisinta oli se, kun Toklossa mie sain juua kilptikonnan verta. Ja uutena vuotena syöttin raakaa maksaa ja kanaa. Pitthän miun saaha matstaa. Toiseks kummallisinta on se, että tässä mie viel oon viettämäs kiertolaisen elämää. Miun haaveinain onki, et mie saisin lopultaki perheen kassaan ja saisin jottain sopivaa hommaa täältä Amerikasta. Jos mie vaikka voisni pistää oman leipomon pystyyn."

Toivotan mitä parhaita menestystä yrityksellesi, Senja! Jos sen leipomon saat tänne aikaseksi, olen varmasti ensimmäisenä jonossa, kun se avataan! Enkä taatusti ole jonossa ainoa.

Imatra Seura

740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo. For Pori*, Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm. And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES